

I n h o u d

7	de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken <i>Woord vooraf</i>
9-132	L. Van Impe, G. Creemers, R. Van Laere, S. Scheers, H. Wouters & B. Ziegaus (met bijdragen van B. Cooremans & M. Pieters) <i>De Keltische goudschat van Beringen (prov. Limburg)</i> Le trésor celtique de Beringen (province de Limbourg)
133-160	A. Vanderhoeven, G. Vynckier & W. Wouters <i>Het oudheidkundig bodemonderzoek aan de Zijdelingsestraat te Tienen (prov. Vlaams-Brabant). Interim-verslag 1995-1996</i> Rescue excavations at the Zijdelingsestraat in the Roman Small Town of Tienen (prov. of Vlaams-Brabant)
161-189	Y. Hollevoet <i>D'Hooghe Noene van midden Bronstijd tot volle Middeleeuwen. Archeologisch onderzoek in een verkaveling langs de Zandstraat te Varsenare (gem. Jabbeke, prov. West-Vlaanderen)</i> <i>D'Hooghe Noene from the middle Bronze Age to the high Middle ages. Archaeological research near the Zandstraat at Varsenare (province of West-Flanders)</i>
191-207	Y. Hollevoet & B. Hillewaert <i>Het archeologisch onderzoek achter de voormalige vrouwengevangenis Refuge te Sint-Andries/Brugge (prov. West-Vlaanderen). Nederzettingssporen uit de Romeinse tijd en de Middeleeuwen</i> Archaeological research behind the former women prison <i>Refuge</i> at Sint-Andries/Brugge (prov. of East-Flanders). Roman and Medieval Settlements
209-229	B. Cooremans, K. Desender, A. Eryvynck & J. Schelvis (met bijdragen van E. Hanraets & M. Van Strydonck) <i>Onderzoek van plantaardige en dierlijke resten uit een Romeinse waterput van de vindplaats 'Refuge' te Sint-Andries, Brugge (prov. West-Vlaanderen): economie en ecologie</i> Botanical and animal remains from a Roman well at Sint-Andries, Brugge (prov. of West-Flanders)
231-241	D. Callebaut, K. De Groote, A. Eryvynck & M. Van Strydonck <i>Was het nu '70 of '80? Radiokoolstofdateringen voor het castrum te Ename (Oudenaarde, prov. Oost-Vlaanderen)</i> ¹⁴ C Datings for the Castrum at Ename (Oudenaarde, prov. of East-Flanders)
243-260	E. Patrouille <i>Laatmiddeleeuwse baksteenindustrie te Zeebrugge (prov. West-Vlaanderen)</i> Late medieval brick industry in Zeebrugge (prov. of West-Flanders)
261-301	M. Pieters, E. Cools, J. Koldewey, A. Mortier (met een bijdrage van G. Van Bulck) <i>Middeleeuwse en latere insignes en devotionalia uit Raversijde (gemeente Middelkerke en stad Oostende, prov. West-Vlaanderen)</i> Medieval and post-medieval Pilgrim Souvenirs, Devotionalia and Secular Badges from Raversijde (Middelkerke, Ostend, prov. of West-Flanders)
303-308	P. W. Rogers <i>Textiles and Cordage from Walraversijde (Ostend, West-Flanders, Belgium)</i> Textiel en touw uit Walraversijde (Oostende, prov. West-Vlaanderen)

309-335

L. Beeckmans & F. De Buyser

Een 16de-eeuws depot van gouden en zilveren munten uit Zingem (prov. Oost-Vlaanderen)

Un dépôt monétaire du 16ème siècle à Zingem (prov. de Flandre Orientale)

W o o r d v o o r a f

In samenwerking met collega's uit diverse disciplines brengt het personeel van het IAP de puzzelstukken van het verleden bijeen en daardoor krijgen we een meer en meer gedetailleerde kijk op het Vlaanderen van vroeger. *Archeologie in Vlaanderen* toont de verscheidenheid van het lopende wetenschappelijke onderzoek en de rijkdom van het Vlaamse archeologische erfgoed.

Dit nummer belicht recente vondsten uit alle Vlaamse provincies, daterend uit verschillende eeuwen. In Limburg werd een bijzondere Keltische schat onderzocht. In Vlaams-Brabant werd een *vicus* uit de Romeinse periode opgegraven. Oost- en West-Vlaanderen tonen naast Romeinse ook belangrijke middeleeuwse sites en industriële installaties. Ecologische studies geven een kijk op het vroegere gebruik van planten en dieren. De artefacten die in deze artikelen aan bod komen, zijn zeer gevarieerd: een belangrijke goudschat, oude insignes en souvenirs van pelgrims, textiel, dierlijke en plantaardige resten en de karakteristieke laatmiddeleeuwse bakstenen uit Zeebrugge.

Archeologie en natuurwetenschappen werken samen bij de studie van deze vondsten en van de sites waar ze werden gevonden om de bredere historische context te schetsen. Dit wordt b.v. mooi geïllustreerd door het nauwkeurig onderzoek van de plantaardige en dierlijke resten uit een Romeinse waterput nabij Brugge of de uitgebreide toepassing van de ¹⁴C-dateringsmethode die gedetailleerde informatie opleverde over de chronologie van de bouw van het *castrum* in Ename, één van de indrukwekkendste vroegmiddeleeuwse versterkingen in Vlaanderen.

Het ligt in mijn bedoeling het IAP om te vormen tot een wetenschappelijk instituut, BRON genaamd, waarbij archeologie, monumenten en landschappen een geïntegreerd geheel zullen uitmaken. Naast het wetenschappelijk onderzoek zal de communicatie met het publiek een bijzondere doelstelling worden. De bijdragen aan dit en de volgende nummers van *Archeologie in Vlaanderen* zijn dan ook essentieel. Zij vormen immers de basis van een ruimer en doorlopend informatieproject dat de Vlaamse bevolking op de hoogte zal houden van nieuwe inzichten en ontwikkelingen betreffende het Vlaams erfgoed. Informatieve en educatieve publicaties, internet websites en andere communicatiemiddelen moeten het publiek beter informeren over de waarde en het belang van het werk dat in *Archeologie in Vlaanderen* aan bod komt. Ik wil dan ook de wetenschappers van het IAP en hun academische collega's feliciteren met het werk dat ze leveren.

Paul Van Grembergen

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken